

การปลูกแอปเปิล

ข้อมูลโดย : ฝ่ายส่งเสริมการเกษตรที่สูง กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
จัดทำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์โดย : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

- ❖ ลักษณะทั่วไป
- ❖ สภาพดินฟ้าอากาศ
- ❖ พันธุ์แอปเปิล
- ❖ การขยายพันธุ์
- ❖ การปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษา
- ❖ การให้ปุ๋ย
- ❖ การตัดแต่งกิ่ง
- ❖ การผลิตผล
- ❖ การห่อผล
- ❖ โรคและแมลง
- ❖ การเก็บเกี่ยว
- ❖ ประโยชน์
- ❖ เอกสารอ้างอิง

ลักษณะทั่วไป

แอปเปิลเป็นไม้ผลเมืองหนาวประเภทผลัดใบ ซึ่งมีแหล่งกำเนิดทางยุโรป แหล่งปลูกที่สำคัญๆ ของโลก คือ ทวีปอเมริกา ยุโรปทางแถบเอเชียก็มี เช่น โซเวียต จีน ญี่ปุ่น รวมทั้งออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ด้วย สำหรับประเทศไทยนั้นเพิ่งจะถูกนำเข้ามาปลูกไม่กี่ปีนี้เองลักษณะต้นและใบ เป็นไม้เนื้อแข็ง รูปร่างของยอดที่เจริญเต็มวัยจะแตกต่างกันไปตามชนิดและตามพันธุ์ โดยทั่วไปต้นแอปเปิลมีรูปร่างเกือบเป็นทรงกลม แต่บางพันธุ์ก็มีลักษณะสูงขลุ่ย บางพันธุ์ก็มีลักษณะเป็นพุ่มแจ้ ใบเป็นใบเดี่ยวเขียว สลับกันและขอบเป็นหยัก ผลคล้ายชมพู่มีรอยเป็นปุ่มทางด้านขึ้นและกันผล แต่ไม่ลึกนักมีสีผิวต่างกันตั้งแต่สีเหลืองคล้ำจนถึงน้ำตาลแดงเข้ม เนื้อมักจะมีสีขาวหรือขาวนวลซึ่งมีลักษณะหยาบ แอปเปิลเป็นพืชในสกุล **Rosaceae** มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า **Malus domestica**

สภาพดินฟ้าอากาศ

แอปเปิลเป็นไม้ผลเมืองหนาวที่ต้องการอากาศหนาวเย็นอันยาวนาน โดยจะทำให้ระยะพักตัว ยุติลง โดยอุณหภูมิที่เหมาะสมคือ 60-85 องศาฟาเรนไฮต์ ถ้าอุณหภูมิต่ำกว่า 20 องศาฟาเรนไฮต์ จะเป็นอันตรายต่อระบบรากอย่างรุนแรง สำหรับดินที่เหมาะสมกับการปลูกแอปเปิล ควรเป็นดินร่วนปนทรายมีความเป็นกรด-ด่างประมาณ 5.0-6.8 แต่แอปเปิลไม่ชอบดินที่มีน้ำขังบริเวณราก

พันธุ์แอปเปิล

พันธุ์แอปเปิล มีประมาณ 2,000 พันธุ์ แต่ที่ดีและนิยมปลูกมีเพียง 4 พันธุ์ คือ

1. **พันธุ์แอนนา** เป็นพันธุ์ที่ผสมขึ้นมาในประเทศอิสราเอลเมื่อผลแก่จัดจะมีสีเหลืองสดขนาดใหญ่ปานกลาง รูปผลค่อนข้างยาว
2. **พันธุ์เอนเซเมอ** ผลค่อนข้างกลมขนาดเล็กกว่า แอนนา เล็กน้อย สีเหลืองจัด ทั้ง 2 พันธุ์นี้ปลูกที่ดอยอย่างขางเริ่มจะให้ผลแล้ว
3. **พันธุ์ โรม บิวตี้** เป็นพันธุ์ที่ปล่อยละอองเรณูหลังจากที่ออกช่อดอกเร็วที่จะสามารถรับเชื้อได้ ดังนั้น พันธุ์นี้จึงไม่มีประโยชน์ที่จะใช้เป็นตัวถ่ายละอองเรณูแก่พันธุ์อื่นๆ ได้
4. **พันธุ์ แกลนด์ อเล็กเซนเดอร์**

การขยายพันธุ์

การขยายพันธุ์แอปเปิลทำได้หลายวิธี เช่นการติดตา ตัดกิ่ง วิธีการทำก็เริ่มจากเตรียมต้นตอ ซึ่งอาจจะได้มาจากการตอนหรือปักชำ แต่มีวิธีการเตรียมต้นตอซึ่งจะได้จำนวนมากและระยะเวลารวดเร็วก็คือ ทำโดยปลูกแอปเปิลลงไปก่อน แล้วตัดต้นแอปเปิลให้เหลือแต่ตอ ตอจะแตกกิ่งก้านสาขาออกมาเรื่อยๆ เราจึงใช้ดินกลบโคนต้น กิ่งเหล่านั้นก็จะแตกรากออกมา เมื่อรากออกดีแล้วก็ทำการขุดย้ายเอาไปปลูกต่อไป ต้นตอที่ใช้ในประเทศไทยคือพันธุ์ เอ็ม เอ็ม 106 ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างแคระและสามารถขยายพันธุ์ได้ง่ายและรวดเร็ว นอกจากนี้ก็ยังมีไม้ป่าที่ใช้เป็นต้นตอได้ดี เช่น มะระขี้นก กัลยฤาษี ก่อ เป็นต้น

การปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษา

การปลูกแอปเปิลมีระบบการปลูกเป็น 2 แบบ คือ

1. ระบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า
2. ระบบแนวระดับ

ในระบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า จะปลูกต้นไม้เป็นมุมฉากต่อกันอยู่แต่ละมุมของสี่เหลี่ยมผืนผ้า เหมาะสำหรับปลูกไม้แซมทำให้พรวนดินได้ 2 ทาง สะดวกในการดูแลรักษา และต้นแอปเปิลจะได้รับแสงแดดมากที่สุด

ส่วนระบบแนวระดับจะปลูกตามแนวระดับทางเดียวและมักจะคดเคี้ยวไปตามระยะทางห่างกันอีกด้านเป็นระยะจำกัด ระบบนี้ช่วยลดการสึกกร่อนของดินเหมาะกับพื้นที่ที่เป็นเนินเขาหรือที่ลาดชัน

การเตรียมดิน ก็เหมือนกับการปลูกไม้ผลทั่วไป โดยขุดหลุมขนาด 1x1x1 เมตร กองดินดินบนไว้กองหนึ่ง และดินชั้นล่างไว้อีกกองหนึ่ง นำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกเก่า ๆ เทใส่ลงไปขนาดพอ ๆ กับกองดินบน ผสมคลุกเคล้าให้เข้ากันจากนั้นจึงค่อยเอาดินล่างกลบลงไปให้มีระยะสูงกว่าปากหลุมเล็กน้อย นำต้นตกลงปลูกได้แล้วกลบดินบริเวณโคนต้นให้แน่นพอควร

ระยะปลูกที่เหมาะสม 3x3 เมตร หรือ 4x4 เมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ จะได้ประมาณ 100-177 ต้น
ฤดูกาลที่ปลูก ควรทำในขณะที่อยู่ในช่วงพักตัว คือช่วงฤดูหนาว ซึ่งในช่วงนี้ต้นพืชจะได้รับการกระทบกระเทือนจากการขุดย้ายน้อยที่สุด

การให้ปุ๋ย

จะให้ประมาณ 2 ครั้งต่อปี โดยในช่วงเริ่มออกดอกจะให้สูตร 13-13-21 และในช่วงหลังเก็บเกี่ยวและตัดแต่งจะให้สูตร 15-15-15 ส่วนอัตราที่ใช้ก็แล้วแต่ขนาดและอายุของการเจริญเติบโต วิธีการให้ปุ๋ยก็ทำโดยพรวนดินบริเวณรอบทรงพุ่มแล้วโรยปุ๋ยลงบนบริเวณที่พรวน จากนั้นก็ให้น้ำตามลงไป สำหรับวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้แอปเปิลมีดอกและผลก็มีการศึกษาทดลองกันมากมาย เช่นในประเทศอินโดนีเซียใช้การโน้มกิ่งและปลิดใบ เพื่อบังคับให้ตาแตก จากวิธีนี้จะทำให้แอปเปิลออกผลได้ 2 ครั้งต่อปี

การตัดแต่งกิ่ง

การตัดแต่งกิ่งจะนิยมทำกันในช่วงที่ต้นแอปเปิลพักตัวคือในฤดูหนาว ซึ่งในช่วงนี้เป็นช่วงที่แอปเปิลทิ้งใบจะสะดวกในการตัดแต่งกิ่งมาก

การปลิดผล

เมื่อแอปเปิลติดผลมากเกินไปก็จะทำให้ได้ขนาดผลที่เล็กและอาจเป็นอันตรายแก่ต้นได้ เพราะใช้อาหารจากต้นมาก ดังนั้น จึงต้องมีการปลิดผลออกบ้าง โดยคำนึงถึงความแข็งแรงของต้น กิ่งและใบ โดยปกติแล้วใบที่จะปรุงอาหารมาเลี้ยงผลไม่ควรต่ำกว่า 40 ใบต่อ 1 ผล

การห่อผล

แอปเปิลที่ปลูกอยู่เราใช้กระดาษห่อผลตั้งแต่เมื่อผลยังมีขนาดเล็กอยู่ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันแมลงที่อาจจะมาเจาะผลทำลายและการห่อผลยังช่วยให้สีผลแอปเปิลสวยสดกว่าด้วย

การปลูกพืชคลุมดิน

ในการทำสวนแอปเปิลมีความจำเป็นต้องทำในที่ที่มีอากาศเย็นหรือสภาพภูเขาสูง สิ่งที่เป็นคือ พืชคลุมดิน โดยจะช่วยลดการชะล้างหน้าดินและยังช่วยเก็บ ความชุ่มชื้นของดินให้อยู่ได้นานทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้นด้วย พืชที่ใช้ได้ดีบนดอยอย่างขาง คือ เดสโมเดียม เป็นพืชตระกูลถั่ว สามารถเจริญเติบโตได้ดี

โรคและแมลง

การปลูกแอปเปิลในเมืองไทยขณะนี้ศัตรูที่สำคัญ คือ นก ซึ่งจะฉีกผลแอปเปิลให้เกิดตำหนิเสียหาย ส่วนศัตรูอื่นๆ เช่น โรคและแมลงก็มีบ้างแต่ยังไม่ทำความเสียหายมากนัก

การเก็บเกี่ยว

แอปเปิลที่ปลูกในประเทศไทยคือที่ดอยอ่างขาง จะเริ่มออกดอกประมาณเดือน -กุมภาพันธ์ และจะเริ่มเก็บผลได้ประมาณต้นเดือนมิถุนายน การเก็บต้องระมัดระวังให้มีการกระทบกระเทือนน้อยที่สุด เพื่อป้องกันการชอกช้ำเสียหายอันจะทำให้ราคาต่ำได้ หลังจากเก็บแล้วก็นำบรรจุหีบ เพื่อส่งตลาดต่อไป

ประโยชน์

แอปเปิลเป็นไม้ผลที่นิยมรับประทานผลสด ราคาจำหน่ายก็สูงประมาณ 12-15บาท นอกจากนี้ยังสามารถเอาไปทำ ไซเดอร์ และบางพันธุ์ยังนำไปทำอาหารคาวหวานได้หลายชนิดเช่น พาย แยม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

เอกสารวิชาการงานศึกษาไม้ผล สำนักโครงการเกษตรที่สูงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร

ปวิณ ปุณศรี. แนะนำโครงการไม้ผลเมืองหนาว. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร

กลับไปหน้าแรก